

ЧЕРНІВЕЦЬКИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ ІНСТИТУТ ДЕРЖАВНОГО ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Система забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти
Сертифікована на відповідність ДСТУ ISO 9001:2015

**Кафедра харчових технологій, готельно-ресторанного і
туристичного сервісу**

ЧТЕІ ДТЕУ

ЧЕРНІВЕЦЬКИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ ІНСТИТУТ
ДЕРЖАВНОГО ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

СИЛАБУС ДИСЦИПЛІНИ

«Організація туризму»

Освітньо-професійна програма

«ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННА СПРАВА»

Освітній ступінь	бакалавр / bachelor
Галузь знань	24 Сфера обслуговування / Service Industry
Спеціальність	241 ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННА СПРАВА / HOTEL AND RESTAURANT BUSINESS
Спеціалізація	ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННА СПРАВА / HOTEL AND RESTAURANT BUSINESS
Вид дисципліни	Обов'язкова
Форма навчання	Денна / заочна
Навчальний рік	2022/2023
Семестр	6
Кількість кредитів / годин	5 / 150
Мова викладання	Українська
Форма заключного контролю	Екзамен

Лектор курсу: (e-mail):	Кифяк Василь Федорович , д.е.н., професор кафедри харчових технологій, готельно-ресторанного і туристичного сервісу. tourbuc@ukr.net
Вимоги лектора:	Студент зобов'язаний відвідувати всі заняття за розкладом (в тому числі дистанційно, або у змішані формі), не запізнюватися. Працювати з навчальною та додатковою літературою, з літературою на електронних носіях і в Інтернеті. Виконувати та подавати вчасно практичні завдання. При пропуску лекційних занять з поважної причини лектором проводиться усна співбесіда за темою.
Відповідальність лектора:	Головною метою лектора під час викладання дисципліни є створення комфортного та інтерактивного навчально-комунікативного середовища. Протягом семестру заохочується тісне спілкування у формі діалогу, обміну думками та поглядами, конструктивна критика, емоційна співпраця та дискусії. Ми вчимося разом, тому зворотній зв'язок надзвичайно важливий – ваші зауваження та побажання будуть обов'язково враховані і є особливо цінними! Ви можете залишати свої відгуки, брати участь в опитуванні в кінці семестру, а також розраховувати на швидкий та якісний зворотній зв'язок від лектора, покликаний підтримати ваше

	зростання як фахівців впродовж вивчення дисципліни.
Види занять:	Лекції, практичні, самостійна робота.
Методи навчання:	Під час навчання можуть бути запропоновані практичні роботи, ситуаційні завдання, кейси, індивідуальні завдання, тести та інші інтерактивні методи навчання.
Форми навчання:	Очна серія лекцій, практичних занять (контактні години); дистанційна (онлайн-діяльність); змішана (контактні години + онлайн- діяльність) Студенти мають змогу отримувати індивідуальні консультації (графік консультацій за посиланням: http://chtei-knteu.cv.ua/ua/ktorg/ .
Матеріальне та технічне забезпечення дисципліни:	Проведення занять очно передбачає: обладнані аудиторії (столи, стільці, мобільні пристрої, мультимедійні засоби, наявність та доступність мережі Інтернет). Проведення занять дистанційно, або у змішаній формі додатково передбачає: наявність ПК (ноутбуку) чи іншого мобільного пристрою, навушників, мікрофону, веб-камери; за потреби, встановлення спеціальних програм/застосунків (сервери веб-конференцій: Zoom, Google Meet, Skype, Big Blue Button, Viber; ресурс дистанційного навчання Moodle; програмне забезпечення Google G Suite for Education (Hangouts Meet, Google Classroom).
Доступ до дисципліни:	Реєстрація студента на сервері дистанційного навчання Moodle відкриває доступ до всіх навчально-методичних матеріалів дисципліни. Для реєстрації потрібно написати повідомлення на адресу dist@chtei-knteu.cv.ua, вказати П.І.Б., № групи та дисципліну, до якої потрібний доступ). Під час дистанційного навчання або навчання у змішаній формі (лекції) заняття проводяться згідно до розкладу (розклади занять: http://chtei-knteu.cv.ua/ua/calendar_study22_23/ за посиланням: https://us05web.zoom.us/j/98147553202?pwd=UHBWcXN6VXJ5MjFuUS9RUkdTUmlhdz09 Ідентифікатор конференції: 981 4755 3202 Код доступу: xhLL8h на сервері веб-конференцій Zoom, або за попередньою домовленістю лектора зі студентами на іншому сервері конференції.

*Контактні години – передбачають безпосередню взаємодію учасників навчального процесу між собою в аудиторії; онлайн-діяльність – передбачає опосередковану взаємодію учасників навчального процесу між собою та з контентом в аудиторії чи за її межами засобами онлайн-технологій.

АНОТАЦІЯ ДИСЦИПЛІНИ

Нинішні умови глобалізації світового господарства та туризму як його цілісної частини, пандемія та воєнний стан спричинили актуальні питання його організації, розвитку та функціонування. Сьогодні туризм займає третє місце за вартістю наданих послуг у світі як експортна галузь після хімічної та паливної, при цьому випереджає такі провідні світові виробництва як автомобілебудування та агропромисловий комплекс, проте в Україні туристичний бум очікується після завершення війни. Ці та інші факти сьогодні є визначальними у вивченні туризму як глобального суспільного руху та сектору економіки.

Дисципліна «Організація туризму», як обов'язкова компонента освітньо-професійної програми «Готельно-ресторанна справа», спрямована на формування у студентів інтегральної компетентності, а саме здатності розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми діяльності суб'єктів готельного і ресторанного бізнесу або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів відповідних наук, які формують концепції гостинності і характеризується комплексністю та невизначеністю

умов.

<i>Що є предметом вивчення дисципліни та яка її мета?</i>	<i>Предметом вивчення дисципліни є процес організації туристичної діяльності та бізнесу в конкурентному середовищі. Мета вивчення дисципліни</i> полягає у формуванні необхідних знань з організації туристичних подорожей для спеціалістів в сфері туризму, формування теоретичних, професійних знань і практичних навичок щодо умов та принципів формування програми туристичних подорожей; нарощування географії подорожей туристичним підприємством; технології та організації туристичних подорожей; організації транспортних перевезень та турів; методологічних засад програмного обслуговування; правил виконання туристичних формальностей, забезпечення безпеки туристичних подорожей, опанування теоретичних, професійних знань та практичних навичок щодо організації анімаційних послуг в туризмі.
<i>Які цілі вивчення дисципліни?</i>	<i>Завданням</i> (навчальними цілями) вивчення дисципліни є: ознайомити слухачів з основними поняттями в сфері туризму, з його історією й сучасним станом розвитку туристичного господарства, умовами діяльності туристичних підприємств (фірм); сформувати у слухачів знання та навички, необхідні для організації туристичної діяльності; створення та організація роботи туристичного підприємства (туроператора, турагентства); вивчити та оволодіти практичними навичками щодо принципів створення та виконання програм перебування туристів; вивчення туристичних формальностей: паспортно-візових, митних, валютних та медико-санітарних; дослідити основні підходи та критерії класифікації підприємств дозвілля, визначення особливостей роботи аніматорів з різними категоріями туристів, вивчення особливостей складання анімаційних програм, отримання практичних навиків студентами щодо розробки анімаційних програм різного спрямування.
<i>Які результати навчання за дисципліною?</i>	Після проходження курсу ви будете <i>знати</i>: понятійний апарат у сфері туризму, основні види туризму, турів, типів туристів та класів туристичного обслуговування, основи організації туристичного бізнесу, адміністративно-управлінського механізму регулювання господарської діяльності в сфері туризму, правове регулювання туристичної політики України, застосовування складового механізму управління туристичною сферою з максимальним результатом; <i>вміти</i> застосовувати нові форми та методи обслуговування в туризмі при формуванні тривалих міждержавних та внутрішніх зв'язків; розробляти та обґрунтовувати основні напрями удосконалення та підвищення ефективності організації роботи суб'єктів туристичної індустрії; формувати концепцію створення та забезпечення роботи туристичного підприємства; застосовувати правила та моделі формування програм туристичного обслуговування; застосовувати нові форми та методи обслуговування в туризмі; розробляти та обґрунтовувати основні напрями удосконалення та підвищення ефективності організації роботи суб'єктів туристичної індустрії, документального їх забезпечення; застосовувати правила та порядок оформлення туристичних документів, виконання всіх видів туристичних формальностей; застосовувати професійні знання стосовно технології та організації туристичних подорожей; страхування в туризмі; оформлення різних видів туристичних документів; визначення прав і обов'язків туристів, умов виконання претензійної роботи в туризмі; параметрів створення турпродукту підприємства, умов бронювання

	туристичного обслуговування; організовувати та надавати анімаційні послуги в туризмі.
Досягнення яких програмних результатів забезпечує навчальна дисципліна?	РН 01. Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці основні положення законодавства, національних і міжнародних стандартів, що регламентують діяльність суб'єктів туристичного, готельного та ресторанного бізнесу; РН 02. Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці базові поняття з теорії туристичної, готельної та ресторанної справи, організації обслуговування споживачів та діяльності суб'єктів ринку туристичних, готельних та ресторанних послуг, а також суміжних наук. РН 04. Аналізувати сучасні тенденції розвитку с ф е р и гостинності та рекреаційного господарства. РН 05. Розуміти принципи, процеси і технології організації роботи суб'єктів туристичного, готельного та ресторанного бізнесу. РН 06. Аналізувати, інтерпретувати і моделювати на основі існуючих наукових концепцій сервісні, виробничі та організаційні процеси туристичного, готельного та ресторанного бізнесу. РН 07. Організовувати процес обслуговування споживачів туристичних, готельних та ресторанних послуг на основі використання сучасних інформаційних, комунікаційних і сервісних технологій та дотримання стандартів якості і норм безпеки. РН 12. Здійснювати ефективний контроль якості продуктів та послуг закладів туристичного, готельного і ресторанного господарства. РН 17. Аргументовано відстоювати свої погляди у розв'язанні професійних завдань при організації ефективних комунікацій зі споживачами та суб'єктами туристичного, готельного та ресторанного бізнесу. РН 18. Презентувати власні проекти і розробки, аргументувати свої пропозиції щодо розвитку туристичного бізнесу.

ПЛАНУВАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

ВИДИ ЗАНЯТЬ (згідно до розкладу)	ФОРМИ НАВЧАННЯ*	
	Контактні години	Онлайн діяльність
	Методи навчання	
Лекції (попередня підготовка, подача нової інформації, тренування).	Попереднє опитування; ознайомлення або повторення термінології; очна лекція; презентація нового матеріалу; пошук відповідей на питання; обговорення ситуаційних завдань, діалог з групою.	Ознайомлення або повторення термінології, необхідної для роботи з темою; демонстрація короткої промовідео/аудіо інфографіки; відеозапис, аудіо запис; тексти; відео конференція, робота зі ситуаційними завданнями в режимі відео конференції.

Практичні (тренування, практична робота, оцінювання, рефлексія).	Обговорення; дебати; питання-відповіді; групові виконання завдань; розробка турів, екскурсій, ділові ігри; кейси; усне опитування; виконання практичного завдання; діалог, короткі усні / письмові відповіді на питання; тестування.	Питання для самоперевірки; обговорення (чат, форум); виконання інтерактивних практичних вправ; робота в групах; пошук відповідей на питання; рецензування відповідей колег, індивідуальні та групові завдання (звіт, презентація, проєкт, відеозапис тощо);
		перегляд фільмів, відеоматеріалів; автоматизоване тестування, усна відповідь (відеозапис) виконання практичного завдання письмова робота.
Самостійна робота (оцінювання, рефлексія, зворотній зв'язок).	Групові та індивідуальні консультації, коментарі, запитання та відповіді під час заняття від викладача; демонстрація мультимедійних презентацій; тестування.	Підготовка мультимедійних презентацій, відповіді на питання, що виносяться на самостійне опрацювання, автоматизовані тести для самоконтролю; чат, форум, опитування аудіо-, відео- або текстові повідомлення з коментарем завдання.
Підсумковий модульний контроль	Письмове завдання, письмові відповіді на питання; тестування.	Письмове завдання, письмові відповіді на питання з фото, або відео фіксацією; автоматизовані тести.
Підсумковий контроль – екзамен		

*Враховано рекомендації МОН щодо впровадження змішаного навчання у закладах фахової передвищої та вищої освіти: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/2020/zmyshene%20navchanny/zmishanenavchannia-bookletsreads-2.pdf>

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Семестрову кількість балів формують бали отримані в процесі теоретичного засвоєння матеріалу, практичних занять та самостійної роботи впродовж семестру за накопичувальною сумою від 0 до 100 балів за всіма видами робіт, передбачених з даної дисципліни за темами

(в тому числі враховуються результати тематичного тестування), а також бали за підсумковий модульний контроль. Студент не допускається до екзамену, якщо семестрова кількість балів, включаючи бали за підсумковий модульний контроль менше за 60 балів.

Екзамен проводиться згідно до розроблених та затверджених білетів або у формі підсумкового тестування. Оцінка за екзамен виставляється студенту за 100-бальною шкалою.

Вважається, що студент достатньою мірою засвоїв матеріал якщо середня кількість балів за семестровий контроль та екзамен не менше 60.

Оцінювання здійснюється за національною шкалою – «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно» та за шкалою ECTES.

Шкала переведення балів, отриманих студентом

90-100	Відмінно / Excellent
75-89	Добре / Good
60-74	Задовільно / Sufficient
0-59	Незадовільно / Failed

Перескладання будь якого з видів оцінювання та контролю відбувається з дозволу викладача, який забезпечує дисципліну у порядку передбаченому «Положенням про

оцінювання результатів навчання студентів у ЧТЕІ ДТЕУ», з яким можна ознайомитись за посиланням: http://chtei-knteu.cv.ua/ua/content/download/dostyp/ozinka_stud.pdf

ПОЛІТИКА АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

Студент повинен дотримуватися «Етичний кодекс здобувача вищої освіти ЧТЕІ ДТЕУ» (<https://cutt.ly/SEKdNyx>) та «Положення про дотримання академічної доброчесності педагогічними та науково-педагогічними працівниками та здобувачами вищої освіти ЧТЕІ ДТЕУ» (<https://cutt.ly/vEKfs9a/>): виявляти дисциплінованість, вихованість, доброзичливість, чесність, відповідальність. Конфліктні ситуації повинні відкрито обговорюватися в навчальних групах з викладачем, а при нерозв'язності конфлікту доводитися до співробітників директорату ЧТЕІ ДТЕУ.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації. Списування (копіювання тексту) під час виконання письмових робіт та екзаменів заборонені. Користування мобільними пристроями допускається лише з дозволу викладача під час онлайн-тестування та підготовки практичних завдань. Самостійні роботи у вигляді рефератів, доповідей, презентацій повинні мати коректні текстові посилання на використані інформаційні джерела.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

Основний

1. Босовська М.В. Інтеграційні процеси в туризмі : монографія. К. : КНТЕУ, 2015. 832 с.
2. Кифяк В. Ф. Організація туризму: навчальний посібник. Чернівці : Книги – ХХІ, 2011. 344 с.
3. Любчук О. К. Організація туризму. Основи туризмознавства : навч. посіб. для студентів ВНЗ. Маріуполь : ПДТУ, 2018. 154 с.
4. Організація туризму : підручник. / за заг. ред. В. Я. Брича. Тернопіль :ТНЕУ, 2017. 448 с.
5. Михайліченко Г. І. Туроперейтинг : підручник. Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2018. 303 с.
6. Тягунова Н.М., Спориш О.А., Іржавська Л.В. Основи організації туристичного бізнесу : навчальний посібник. К. : ЦУЛ, 2014. 130 с.

Додатковий

1. Стеченко Д. М., Безуглий І. В. та ін.. Управління регіональним розвитком туризму: навч. посіб. Київ: «Знання». 2012. 455 с.
2. Ганієва А. К., Пегушина Г. О. Організація і технологія обслуговування у сфері готельних, курортних і туристичних послуг : навч. посіб. Сімф. : Кримнавчпеддержвидав, 2012. 245 с.

3. Галасюк С.С. Стандартизація, сертифікація туристичних послуг та ліцензування туристичної діяльності: навчальний посібник. Одеса: Астропринт, 2011. 234 с.
4. Горб К. М., Корнеєв М. В. Послідовність маркетингових дій щодо залучення краєзнавчих ресурсів туризму до туристичних продуктів суб'єктів ринку. // Інвестиції: практика та досвід, 2019. № 6. С. 5-8.
5. Державне регулювання сфери туризму України в контексті процесів євроінтеграції : монографія. / С. С. Галасюк та ін. Київ : Гуляєва В. М., 2019. 330 с.
6. Інновінг в туризмі : монографія. / А. А. Мазаракі та ін. Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2016. 531 с.
7. Лиман С. І., Парфіненко А. Ю., Посохов І. С. Історія туризму: навч. посіб. (для студентів спец. «Туризм»). Суми : Університетська книга, 2018. 371 с.
8. Мальська, М.П., Микитенко Н. О., Котловський А. М. Англо-український словник термінів сфери туризму: навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2015. 444 с.
9. Мальська М.П., Бордун О.Ю. Організація та планування діяльності туристичних підприємств: теорія та практика: навчальний посібник. К. : Центр учбової літератури, 2012. 248 с.
10. Михайліченко Г. І. Інноваційний розвиток туризму : монографія К. : КНТЕУ, 2012. 608 с.
11. Кифяк В.Ф. Стратегія розвитку територіальних рекреаційних систем:теорія, методологія, практика: монографія. Чернівці: Книги-XXI, 2010. 432 с.
12. Колотуха О. Геопросторова організація спортивного туризму: монографія. Київ ; Кіровоград : Александрова М. В., 2015. 447 с.
13. Кравець О. М., Байлик С. І. Організація анімаційних послуг в туризмі : навч. посібник. Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2017. 335 с.
14. Любіцева, О. О., Бабарицька В. К. Туризмознавство: вступ до фаху :підруч. для студ. вищ. навч. закл. К. : Київський ун-т, 2008. 335 с.
15. Марценюк Л. В. Організація залізничного туризму в Україні : монографія. Дніпро : Дніпропетр. нац. ун-т залізн. трансп. ім. В. Лазаряна, 2017. 351
16. Марценюк Л. В. Павлусенко О. В. Порівняльна характеристика автомобільного та залізничного туризму . // Економіка та держава, 2020. № 4. С. 60-67.
17. Модернізація туризмознавства: теорія і практика партнерства : монографія./ Г. П. Скляр та ін. Полтава : ПУЕТ, 2015. 372 с.
18. Організація підприємницької діяльності в сфері сільського туризму особами з інвалідністю : навч. посіб. / Барна Марта та ін.. Львів : Растр-7, 2019. 205 с.
19. Організація сільського туризму в агросадибах : навч. посіб. / М.Х. Шершун та ін.. Рівне : Волинські обереги, 2016. 234 с.
20. Пангелов Б. П. Організація і проведення туристсько-краєзнавчих подорожей: навчальний посібник. К. : Академвидав, 2010. 248 с.
21. Петранівський В. Л., Рутинський М. Й. Туристичне краєзнавство : навч. посібник. К. : Знання, 2006. 575с.
22. Рутинський М. Й. Географія туризму України. К., 2004. 107 с.
23. Рутинський М. Й., Стецюк О. В. Музеєзнавство : навч. посібник. К. : Знання, 2008. 428 с.

24. Рутинський М. Й. Замковий туризм в Україні : навч. посібник для студ. вищих навч. закл. К. : Центр учбової літератури, 2007. 432
25. Стафійчук В. І. Рекреологія : навчальний посібник. К. : Альтпрес, 2006. 264 с.
26. Ткаченко Т.І. Сталий розвиток туризму: теорія, методологія, реалії бізнесу : монографія. К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2009. 462 с.
27. Тонкошкур М. В., Абрамов В. В. Конспект лекцій з навчальної дисципліни «Організація туризму» (Основи туризмознавства). Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2015. 134 с.
28. Туризмологія : концептуальні засади теорії туризму: монографія. / В.К. Федорченко, В.С. Пазенюк, О.А. Кручек та ін. К. : ВЦ «Академія», 2013. 368 с.
29. Сагалакова Н. О. Туризм: бізнес-процеси, ціни і ціноутворення : монографія. Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2016. 415 с.
30. Управління регіональним розвитком туризму: навчальний посібник. / за ред. Д. М. Стеценка. К. : Знання, 2012. 455 с.
31. Чернов Б., Пангелов Б., Ковальська К. Особливості туристсько- краєзнавчої діяльності в рекреаційному регіоні : монографія. Переяслав- Хмельницький : О. М. Лукашевич, 2013. 247 с.
32. Ящишина І. В. Організація підприємницької діяльності в туризмі : навч.-метод. посіб. Кам'янець-Подільський : Сисин Я. І. : Абетка, 2015. 117 с.

Електронні ресурси локального та віддаленого доступу

1. Про туризм: Закон України «» від 15.09.1995 № 324/95-ВР із змінами, внесеними згідно із Законами N 4385-VI (4385-17) від 09.02.2012. URL : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/324/95-%D0%B2%D1%80>
2. Про курорти: Закон України від 5.10.2000р. із змінами, внесеними згідно із Законами N 3370-IV (3370-15) від 19.01.2006. URL : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2026-14>
3. Про охорону культурної спадщини. Закон : України від N 2768-III (2768-14) від 25.10.2001 із змінами, внесеними згідно із Законами N 3038-VI (3038-17) від 17.02.2011. URL : <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/1805-14>
4. Віртуальний турист – довідки про країни світу (карти, історія, культура, природні умови). URL : <http://www.world-v-tourism.com>
5. Гаталяк О. Особливості організації харчування в різних видах туризму. // Вісник Львівського університету. Серія географічна. 2013. Вип. 43(1). С. 171-177. URL : [http://nbuv.gov.ua/UJRN/VLNU_Geograf_2013_43\(1\)_23](http://nbuv.gov.ua/UJRN/VLNU_Geograf_2013_43(1)_23)

6. Голод А. П. Безпека туризму як об'єкт регіональних економічних досліджень. // Інноваційна економіка. 2014. № 4. С. 190-194. URL : http://nbuv.gov.ua/UJRN/inek_2014_4_31
7. Грабчук О. М. Страхові ризики у сфері страхування туризму. // Вісник Дніпропетровського університету. Серія : Економіка. 2015. Т. 23, вип. 9(1). С. 3-8. URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/vdumov_2015_23_9\(1\)_3](http://nbuv.gov.ua/UJRN/vdumov_2015_23_9(1)_3)
8. Дергоусова А. О. Методичний підхід до формування стратегії розвитку залізничного туризму на залізницях України . // Вісник економіки транспорту і промисловості. 2011. № 35. С. 51-55. URL : http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vetp_2011_35_11
9. Іванов А. М., Саламатіна С. Є. Перспективи розвитку моського круїзного туризму в Україні. // Бізнес-навігатор. 2015. № 2. С. 121-127. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/bnav_2015_2_23
10. Історія становлення й розвитку сільського туризму в Карпатському регіоні . URL : <http://www.br.com.ua/referats/ Tourism/19220-2.html>
11. Кафарський О. В. Договірні відносини в сільському туризмі. // Університетські наукові записки. 2010. №1. С.40-46. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Unzap_2010_1_9
12. Кифяк В. Ф. Регіональна програма розвитку туризму як механізм регулювання туристичної діяльності. // Науковий вісник Полтавського університету економіки і торгівлі. Серія : Економічні наук., 2012. № 3. С. 60-66. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvpushk_2012_3_13
13. Кушнір Н. Б. Коротун С. І., Коротун О. П. Види туроперейтингу і туроператорів на ринку України. // Вісник Національного університету водного господарства та природокористування. Економічні науки. 2018. Вип. 2. С. 97-109. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vnuvgr_ekon_2018_2_13
14. Моїсєєва Н. І. Туристичний продукт чи послуга: теоретико-методологічний базис дослідження дефініцій . // Вісник ХНАУ. Серія : Економічні науки. 2018. № 4. С. 299-315. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vkhnau_ekon_2018_4_31
15. Нормативні акти України. URL : <http://www.nau.kiev.ua>
16. Півень О. П. Краєзнавство і туризм в системі навчально-виховної роботи студентської молоді . // Молодий вчений. 2018. № 5(2). С. 415-418. URL : [http://nbuv.gov.ua/UJRN/molv_2018_5\(2\)_18](http://nbuv.gov.ua/UJRN/molv_2018_5(2)_18)
17. Петрук Т. М. Транспортні послуги у туризмі: комп'ютерні системи бронювання. // Вісник Чернівецького торговельно-економічного інституту. Економічні науки. 2012. Вип. 3. С. 182-188. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vchtei_2012_3_34
18. Погасій С. О., Шабала І. А. Про роль транспорту у розвитку туризму в Україні. // Міжнародний науковий журнал «Інтернаука». 2018. № 2(2). С. 39-44. URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/mnj_2018_2\(2\)_11](http://nbuv.gov.ua/UJRN/mnj_2018_2(2)_11)
19. Положення про департамент туризму та курортів. URL : <https://www.me.gov.ua/Documents/Print?lang=uk-UA&id=784b17ac-2da8-44b3-93c6-ef89edb68834>
20. Резніченко І., Пісняк В. Екскурсія як форма інклюзивного туризму для молодших школярів з особливими освітніми потребами. // Психолого-педагогічні проблеми сучасної школи. 2020. Вип. 1(2). С. 120-126. URL : [http://nbuv.gov.ua/UJRN/Ppps_2020_1\(2\)_18](http://nbuv.gov.ua/UJRN/Ppps_2020_1(2)_18)

21. Романова А. А. Види туризму та їх класифікація у контексті сучасних тенденцій розвитку туристичної індустрії . // Економіка і регіон. 2017. № 4. С. 13-19. URL : http://nbuv.gov.ua/UJRN/econrig_2017_4_4
22. Семенова М. В. Правовий зміст поняття туризму . // Право та інновації. 2014. № 4. С. 207-214. URL : http://nbuv.gov.ua/UJRN/apir_2014_4_27
23. Сервер Верховної Ради. URL : <http://www.rada.gov.ua>
24. Смирнов І. Військова логістика та національна валюта у міжнародному туризмі в історико-географічному аспекті: латиноамериканський досвід. // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Географія. 2015. Вип. 1. С. 11-16. URL : http://nbuv.gov.ua/UJRN/VKNU_geograf_2015_1_4
25. Сокол Т. Поняттєво-категоріальний апарат спеціальних дисциплін професійної підготовки менеджерів туристичної індустрії. URL : http://www.nbuv.gov.ua/portal/Soc_Gum/OD/2009_1/09STGMTI.pdf
26. Супруненко М. В., Коломєйцева О. М. Спортивний самодіяльний туризм у ВНЗ. // Науковий часопис [Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова]. Серія 15 : Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт). 2019. Вип. 6. С. 96-99. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nchnpu_015_2019_6_23
27. Уліганенець М. Історія та сучасні тенденції розвитку інфраструктури вітчизняного туризму. // Східноєвропейський історичний вісник. 2017. Вип. 4. С. 145-149. URL : http://nbuv.gov.ua/UJRN/eehb_2017_4_21
28. Урста А.-М. Історія розвитку основних напрямів туризму в Україні: соціально-економічні аспекти. // Східноєвропейський історичний вісник. 2017. Вип. 4. С. 150-154. URL : http://nbuv.gov.ua/UJRN/eehb_2017_4_22
29. Халявка М. Історія та стан розвитку наукового туризму в Україні . // Східноєвропейський історичний вісник. 2016. Вип. 1. С. 100-105. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/eehb_2016_1_16
30. Чорна М. Підготовка майбутніх менеджерів туризму до професійної діяльності на Прикарпатті. // Гірська школа Українських Карпат. 2015. № 12-13. С. 255-258. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/gsuk_2015_12-13_82
31. Штогрин Н. Б. Суб'єкти туристичної індустрії Івано-Франківської області: склад, напрямки та результати діяльності.// Географія та туризм. 2014. Вип. 31. С. 92-101. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/gt_2014_31_12
32. Юрченко Ю. Ю. Технологія створення і просування власного продукту у медичному туризмі. // Вісник Бердянського університету менеджменту і бізнесу. 2018. № 1. С. 57–62. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vbumb_2018_1_11
33. International Tourism Highlights. 2019 Edition UNWTO. URL: <https://www.e-unwto.org/doi/pdf/10.18111/9789284421152>

СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ «ОРГАНІЗАЦІЯ ТУРИЗМУ» на 3 курс (VI семестр згідно з ОПП 2021 року)

НАЗВА ТЕМИ	Кількість годин (денна)				Оцінювання, бали (мін.-макс.)	Форми контролю
	Усього годин	з них				
		лекції	практичні заняття	самостійна робота студентів		
1	2	3	4	5	6	7
Тема 1. Передумови виникнення туризму в світі і Україні та його історичний розвиток Предмет дисципліни. Мета та основні завдання дисципліни. Теоретичні та методологічні засади дисципліни. Зв'язок з іншими економічними дисциплінами. Значення Дисципліни «Організація туризму» в підготовці фахівця для сфери гостинності. Головні фактори розвитку туризму. Поділ суспільства на вільних і рабів, поява товарно-грошових відносин, розвиток торгівлі, мистецтва, культури та їх роль у здійсненні поїздок та подорожей. Історія та умови розвитку світового туризму. Мета здійснення подорожей. Основні етапи розвитку туризму у світі. Томас Кук, як організатор комерційної діяльності у сфері туризму. Характерні риси розвитку туризму після 1945 року. Розвиток туризму, як закономірний результат загальної тенденції встановлення міжнародних контактів. Туризм – особлива форма подорожей та екскурсій. Мандрівництво в Україні як прообраз туризму. Характерні особливості перших подорожей по Україні в 17-19 столітті. Етапи розвитку туризму в Україні. Історичні процеси формування туристичної галузі. Початок організованого туризму (кінець 19 ст. Початок 20 ст.) Формування туристичних регіонів в Україні. І. Франко та його роль в історії вітчизняного туризму. Туризм України в період між 1-ою та 2-ою світовими війнами та повоєнний період (50 – 80 рр.) Розвиток туризму в Україні в складі СРСР. Створення Українського республіканського туристично-екскурсійного управління ВЦРПС, ВАТ «Інтурист», БММТ «Супутник». Територіально-планувальна організація туризму в Україні. Характеристика туристичних регіонів України. Принципи формування туристичних районів. Туризм в умовах війни та повоєнний період. Роль та значення туризму в зміцненні обороноздатності країни.	6	2	2	2	3-5	Практичні вправи ситуаційні та індивідуальні завдання, ділові ігри

1	2	3	4	5	6	7
Тема 2. Поняття, сутність та зміст туризму Визначення понять «подорож», «туризм», «турист», «екскурсія» та «екскурсант», «туристична поїздка», «туристична галузь». Туристична послуга та основні показники, що її характеризують. Характерні риси туристичної послуги. Умови розвитку туризму. Ієрархія потреб. Зміст і види потреб сучасної людини у туристичних послугах. Фактори, що генерують та реалізують потреби. Закон України «Про туризм» та визначення туризму. Організаційні форми і види туризму. Внутрішній і міжнародний туризм.. Активний і пасивний туризм. Плановий туризм: груповий і індивідуальний. Соціальний туризм. Суб'єкти туристичної діяльності визначені законом України «Про туризм».	10	2	4	4	3-5	Практичні вправи ситуаційні та індивідуальні завдання, ділові ігри
Тема3. Місце і роль туризму в світовій, українській та регіональній економіці Туризм як галузь господарства. Туристична галузь та її складові. Туризм як міжгалузевий комплекс. Учасники відносин, що виникають при здійсненні туристичної діяльності. Суб'єкти туристичної діяльності. Туризм як вид економічної діяльності. Економічні та соціальні функції туризму. Туризм як сфера ринкових відносин. Вплив туризму на світову економіку. Туристична галузь як складова господарського комплексу України. Туристична галузь та її значення у відтворенні економіки України. Розвиток Туризму у Чернівецькій області та його вплив на соціально-економічний розвиток регіону.	12	2	4	6	3-5	
Тема 4. Природні рекреаційні ресурси, культурно-історична спадщина та туристична інфраструктура – головні складові розвитку туризму в Україні Поняття рекреаційних ресурсів. Характеристика складових рекреаційного потенціалу України. Особливості використання природних рекреаційних ресурсів в організації туристичної діяльності. Культурно-історична спадщина та її роль у розвитку туризму. Звичаї, обряди, традиції, паломництво. Загальна та спеціальна інфраструктура. Туристична інфраструктура та її значення для розвитку туризму. Матеріально-технічна база туристичного підприємства – основа успішної економічної діяльності.	7	2	2	3	3-5	Практичні вправи ситуаційні та індивідуальні завдання, ділові ігри
Тема 5. Туристичні ресурси Карпатського регіону та Буковини Характеристика природних рекреаційних ресурсів та історико-культурної спадщини Західної України. Природні та соціально-економічні передумови розвитку туризму в Карпатському регіоні. Лікувально-оздоровчі можливості регіону та їх використання. Історико - культурний потенціал та ефективність його використання у туристичних цілях. Геополітичні аспекти та їх вплив на туристичну діяльність. Характеристика рекреаційного потенціалу Буковини. Туристична інфраструктура краю. Аналіз стану, проблеми та перспективи розвитку туризму в регіоні.	9	-	4	5	3-5	

1	2	3	4	5	6	7
Тема 6. Суб'єкти туристичної діяльності та їх роль в розвитку туризму Поняття туристичного оператора. Сутність туоператорської діяльності. Туристичне підприємство – туоператор. Основні функції та завдання. Ініціативні та рецептивні туоператори. Туоператор масового ринку. Спеціалізовані туоператори. Внутрішні та виїзні туоператори. Використання сучасних інформаційних технологій у туоператорській діяльності. Організація роботи туристичного підприємства – туоператора. Фінансове забезпечення відповідальності туоператора. Організація міжнародної співпраці туоператора. Туристичний агент та посередницька діяльність. Турагенти – юридичні та фізичні особи як суб'єкти підприємницької діяльності. Організаційні основи турагентської діяльності. Основні функції турагента. Місце туристичних агентів на ринку туристичних послуг. Класифікація турагентів за формою організації, за напрямком спеціалізації та правовим статусом.	8	-	4	4	3-5	Практичні вправи ситуаційні та індивідуальні завдання, ділові ігри
Тема 7. Законодавче та правове забезпечення туристичної діяльності в Україні Зміни до Закону України «Про туризм» та визначення загальних правових, організаційних, виховних та соціально-економічних засад реалізації державної політики України у галузі туризму. Органи державної виконавчої влади та державне регулювання в галузі туризму. Система законів, постанов та інших правових актів, відтворення їх вимог у діяльності туристичних підприємств. Економічні та адміністративні механізми підтримки розвитку туризму. Права та обов'язки суб'єктів туристичної діяльності. Права та обов'язки туристів.	10	-	4	6	3-5	
Тема 8. Ліцензування туристичної діяльності. Сертифікація та стандартизація послуг Мета ліцензування туристичної діяльності. Порядок видачі ліцензії на право надавати туристичні послуги. Умови і правила здійснення туристичної діяльності та контроль за їх дотриманням (Ліцензійні умови). Види туристичної діяльності, які підлягають ліцензуванню. Порядок позбавлення ліцензії. Сертифікація готельних послуг та її відповідність вимогам нормативних документів. Сертифікат як документ, що підтверджує рівень якості послуг. Порядок видачі сертифікату. Стандарти України. Туристичні послуги – міждержавні та міжнародні стандарти.	6	2	2	2	3-5	

1	2	3	4	5	6	7
Тема 9. Класифікація видів туризму Класифікація туристичних поїздок за метою подорожі. Пізнавально-екскурсійний туризм, як один з найбільш поширених видів туризму. Відпочинок, оздоровлення, лікування - головна мета рекреаційного виду туризму. Спортивний, пригодницький, релігійний та інші види туризму. Класифікація за часовими ознаками. Туристичний сезон. Початок сезону та кінець сезону. Міжсезоння. Час виділений туристом на подорож. Приміський, регіональний та внутрішньо-державний туризм – види внутрішнього туризму. Міжнародний туризм та його складові. Маршрут, час подорожі, формування програми відвідування та перелік додаткових послуг – основа індивідуального запиту туриста. Груповий та індивідуальний туризм та фінансові можливості туриста.	8	-	4	4	3-5	Практичні вправи ситуаційні та індивідуальні завдання, ділові ігри
Тема 10. Туристичний продукт та його складові Поняття туристичного продукту. Структура, та життєвий цикл туристичного продукту. Класифікація туристичних послуг як складових туристичного продукту. Послуги суб'єктів туристичної діяльності щодо розміщення, харчування, транспортного та інформаційно - рекламного обслуговування. Послуги закладів культури, спорту, побуту, розваг, тощо, спрямовані на задоволення потреб туристів. Класифікація туристичних послуг. Технологія організації туристичної поїздки. Основні етапи створення та реалізації туристичного продукту. Попереднє замовлення та оплата туристичного обслуговування. Якість туристичних послуг та їх конкурентоспроможність на зовнішньому та внутрішньому ринках. Тур як основний ринковий продукт туроператора.	12	2	4	6	3-5	
Тема 11. Договірні відносини у туризмі Види та типи договорів. Міжнародна співпраця та підготовка і підписання договорів. Договори між суб'єктами підприємницької діяльності, юридичними та фізичними особами про постачання ресурсів та послуг. Особливості укладання договорів між туроператором і турагентом. Договори оренди. Договір на туристичне обслуговування. Договір на екскурсійне обслуговування. Договір на готельне обслуговування. Ваучер. Інші договори, угоди та контракти. Виконання договірних зобов'язань. Відповідальність за порушення умов договору. Права та обов'язки суб'єктів туристичної діяльності. Технологія укладання туристичного договору.	12	2	4	6	3-5	Практичні вправи ситуаційні та індивідуальні завдання, ділові ігри

1	2	3	4	5	6	7
Тема 12. Організований, самодіяльний та спеціалізований туризм в Україні Організований туризм – головна складова туристичної галузі України. Організація туризму суб'єктами туристичної діяльності. Особливості організованого туризму. Переваги та недоліки організованого туризму Самодіяльний туризм та його вплив на загальний розвиток туризму. Головні особливості самодіяльного туризму. Класифікація самодіяльного туризму за формою проведення, видами маршруту, за складністю та ін. Методи і форми роботи по організації спеціалізованих туристичних поїздок. Організація спеціалізованого туризму для осіб з обмеженими можливостями.	6	-	4	2	3-5	Практичні вправи ситуаційні та індивідуальні завдання, ділові ігри
Тема 13. Всесвітні, національні та регіональні спеціалізовані туристичні організації та їх роль у подальшому розвитку туризму Всесвітня туристична організація (ЮНВТО) – основні завдання та цілі. Україна в ЮНВТО. Співпраця у сфері туризму на міждержавному рівні (двосторонні зв'язки). Національні туристичні організації. Асоціації та об'єднання підприємств і громадян. Громадські організації туристичного спрямування їх завдання та цілі. Регіональні туристичні організації та їх роль в розвитку туризму. Громадські туристичні організації Буковини. Асоціація «Туристична Буковина», Спілка сприяння сільському туризму в Чернівецькій області, осередок сприяння сільському туризму в Чернівецькій області – головні неприбуткові організації в галузі туризму в регіоні.	4	-	2	2	3-5	
Тема 14. Діджиталізація туристичної діяльності Роль і значення інформаційних технологій у туристичному бізнесі. Формування конкурентних переваг в інформаційному просторі туристичних організацій і дестинацій. Інформаційні системи автоматизації діяльності організацій туристичного бізнесу. Розвиток електронних систем резервування продажу туристичних послуг. Застосування прийомів електронного бізнесу і комерції у діяльності туристичних організацій. Класифікація і функціональні можливості туристичних інтернет-ресурсів.	6	-	2	4	3-5	Практичні вправи ситуаційні та індивідуальні завдання, ділові ігри
Тема 18. Анімація у туризмі. Принципи формування програм перебування туристів Анімація у туризмі як діяльність з розроблення і надання спеціальних програм проведення вільного часу. Функції анімації. Види анімації. Анімація і спорт. Характеристика термінів: «програмне обслуговування в туризмі», «програма перебування туристів». Види програмних заходів та їх характеристика. Елементи програми туристичного обслуговування. Принципи створення та умови виконання програм перебування туристів. Умови і принципи розробки туру. Вербальна модель туру. Процес розробки. Правила розроблення програм перебування туристів. Технологічні документи і правила їх оформлення. Перелік робіт по створенню туристичної пропозиції фірми. Фактори, які впливають на структуру туру та комплектацію програм перебування туристів. Особливості складання програм перебування для різних типів туристів.	8	2	2	4	3-5	

1	2	3	4	5	6	7
Порядок і етапи розробки турпродукта. Основні і специфічні потреби туристів. Початкова диференціація туристських поїздок. Споживчі властивості туру.						
Тема 19. Паспортно-візові формальності Виїзд громадян України за кордон з туристичною метою. Паспорти та їх види. Правила оформлення документів для виїзду за кордон. Особливості виїзду за кордон з туристичною метою дітей. Візовий та безвізовий режим виїзду. Класифікація віз. Шенгенська угода та шенгенська віза. В'їзд іноземних громадян на територію України. Правила оформлення віз для в'їзду в Україну і транзитного проїзду через її територію. Безвізовий в'їзд. Прикордонні обміни.	10	2	4	4	3-5	Практичні вправи ситуаційні та індивідуальні завдання, ділові ігри
Тема 20. Митні, валютні та інші формальності Поняття митних формальностей та органи, що забезпечують їх виконання. Митні правила України. Умови вивезення (пересилання) громадянами товарів за межі митної території України. Процедура митного догляду та оформлення митної декларації. Правила перевезення валюти та інших цінностей через кордон України. Переміщення (пересилання) особистих речей громадянами через митний кордон України. Порядок ввезення на територію України іноземної валюти та інших цінностей. Медико-санітарні та інші формальності.	7	-	3	4	3-5	
Підсумковий модульний контроль	1		1		10-25	Письмове комплексне завдання
Разом за VI семестр	150	18	56	68	60-100	
Підсумковий контроль (VI семестр) – екзамен		8			60-100	